

Mednarodna jamarska odprava v Mehiki

Klemen Mihalič

Med 21. marcem in 4. majem sem se na povabilo organizatorja kot edini predstavnik iz Slovenije udeležil mednarodne jamarske odprave *Cueva Cheve 2017* na območju gorovja Sierra Juarez v zvezni državi Oaxaca v Mehiki. Odpravo so organizirali pri *United States Deep Caving Team* pod vodstvom legendarnega raziskovalca Billa Stona, ki jame na tem območju raziskuje že skoraj štirideset let. Glavni cilj tokratne odprave je bil iskanje možnega nadaljevanja jame za 2. sifonom na globini skoraj -1500 metrov, kar je mogoče doseči samo s potapljanjem, za kar pa je potrebno veliko opreme in izkušenih potapljačev. Drugi cilji so bili še iskanje možne suhe poti okoli 1. sifona in raziskovanje možnega nadaljevanja jame na globini 1200 metrov ter raziskovanje novih jam na površini.

Na pot sem se odpravil skupaj s kolegom Yurijem Schwartzom iz Rusije, s katerim sva se srečala v Parizu in od tam skupaj nadaljevala pot proti baznemu taboru v osrčju gorovja Sierra Juarez, na nadmorski višini okoli 2700 metrov, kamor sva prispela po 45

Vhod v sistem Cheve se odpira na vrhu gorovja Sierra Juarez. FOTO ROB STONE

urah potovanja. Po nočnem pristanku v Oaxaci sva noč preživila v hotelu, ter zjutraj nadaljevala pot z lokalnim prevoznim sredstvom, *colectivom*, do zadnjega večjega naselja Cuicatlana. *Colectivosi* so kombinirana vozila, po večini znamke Nissan ali Toyota, kamor se lahko natlači tudi do 20 ljudi, ogromno prtljage, ter včasih tudi kakšna kokoš ali koza (živa ali mrtva), tako da je izkušnja potovanja lahko zelo zanimiva. V Cuicatlanu so naju pričakali prijatelji, ki so v mestu nakupovali hrano za odpravo, in skupaj smo se nagnetli v ogromen Dodge pick-up ter se odpeljali do uro in pol oddaljenega baznega tabora. Večinoma po makadamskih in gozdnih poteh. Prvi dan sem postavil šotor, ki je bil naslednjih šest tednov moje prebivališče med bivanjem na površju, se zavlekel vanj, v hipu zaspal ter vsaj malo ublažil utrujenost zaradi dolge poti, sedemurnega časovnega zamika in dokaj visoke nadmorske višine.

Naslednji dan zjutraj me je pred odhodom v jamo čakal obvezen preizkus jamarškega znanja na vrvnem poligonu, ki sem ga prestal brez težav. Potem sem se z Yuri-jem in Marchinom iz Poljske podal na aklimatizacijsko turo v jamo do globine –800 metrov, hkrati pa smo tja zanesli vsak svojo transportno vrečo, napolnjeno s hrano za druge raziskovalce, ki so že delali v jami. Sledil je dan počitka, potem pa sem se podal v jamo na prvo večdnevno etapo s ciljem transporta hrane in opreme za potapljače na odseku med taboroma 2 in 3. Ekipa je bila sestavljena iz štirih članov – Američanke, Kanadčana, Rusa in mene, Slovenca. Tudi drugače je bila struktura udeležencev odprave kar raznolika. Skupaj se je odprave udeležilo 65 ljudi, ki so prišli iz sedmih različnih držav – ZDA, Kanade, Mehike, Poljske, Rusije, Švice in Slovenije. V taboru 2 na

Gibanje v jami je bilo zelo zahtevno in treba je bilo biti pozoren na vsak korak. FOTO ROB STONE

Temperatura vode v jami je 14 °C, zato smo vodne ovire premagovali kar brez neoprenskih oblek.

Foto Kasia Biernacka

globini –950 metrov smo preživel štiri noči in ves čas transportirali opremo globlje v jamo, kjer jo je prevzela naslednja ekipa. Peti dan smo po jamskem telefonu (v jami je napeljana žica, prek katere poteka komunikacija s površjem) prejeli sporočilo, da se lahko Jared in jaz pridruživa raziskovalni ekipi, ki naj bi naslednji dan vstopila v jamo in nato naslednjih deset dni raziskovala možna nadaljevanja jame v okolici tabora 3 na globini med –1100 in –1300 metrov. Seveda sva oba sprejela povabilo in se nato skupaj s Katie in Robom preselila v tabor 3. Tam smo nekaj dni porabili za transport naše opreme za raziskovanje ter hrane, preostali čas pa smo poskušali najti nadaljevanje s plezanjem kaminov in širjenjem ožin v ozkih rovih ali skalnatih podorih. Vse to je bilo žal brez zelenega uspeha in štirinajsti dan nas je v jami zamenjala nova ekipa, mi pa smo se odpravili na počitek na površje. V taboru 2 smo na poti ven izvedeli, da se je višje v jami zgodila nezgoda, pri kateri si je jamarka v mokrih delih jame poškodovala koleno in ni mogla sama nadaljevati ven. Iz baze so prosili Jareda in mene, da počakava z njo še en dan ter ji pomagava pri izhodu iz jame. Na srečo je ravno takrat v jamo prihajala tudi zdravnica iz Poljske, ki ji je dala zdravila proti bolečinam, tako da je lahko poškodovanka z našo pomočjo naslednji dan skoraj samostojno prišla iz jame.

Bivanje v jami je bilo dokaj monotono. Zjutraj smo se zbudili okoli osmih in začeli s pripravljanjem zajtrka, ki je bil vsak dan enak – pire krompir v prahu, jajca v prahu, suho meso, oreščki in brokolijeva juha v prahu, vse zmešano skupaj ter zalito z vrelo vodo. Za posladek je sledilo še suho sadje ter kava ali čaj. Po obroku smo počasi (ampak res počasi) začeli s preoblačenjem v delovna oblačila, ki so bila seveda ves čas mokra, saj se v jami zaradi visoke vlažnosti nič ne posuši. Ko smo bili vsi preoblečeni, smo se okoli enajstih odpravili na delo. Večinoma smo nato za raziskovanje ali transport porabili sedem do deset ur ter se po končanem delu vrnili v tabor. Tam smo se preoblekli v suha oblačila in pripravili večerjo, ki je bila skoraj enaka kot zajtrk, le jajca v prahu so bila zamenjana z azijskimi rezanci. Po večerji smo se kratkočasili z jamarskimi zgodbami ter se nato počasi odpravili v spalne vreče. V popolni temi človek izgubi naravni bioritem, zato je nujna uporaba ure za spanje in zbujanje.

Po petnajstdnevni turi sem si privoščil petdnevni počitek, ki sem ga med drugim izkoristil tudi za izlet v bližnje naselje, od koder je bilo možno poklicati domov ter spiti hladno pivo in nakupiti zaloge hrane za naslednje dni. Ko sem se vrnil v bazni tabor, smo žal izvedeli, da so potapljači zaključili raziskovanje, saj so se vsa možna nadaljevanja zaprla. V naslednjih dneh naj bi se vrnili na površje, kar je pomenilo, da smo imeli na voljo nekaj prostih dni za delo na površju. Ta čas smo izkoristili za raziskovanje novih vhodov, ki so jih prej odkrili na izvidniški akciji. Še posebej je bil zanimiv vhod v jamo z delovnim imenom CL 6 zaradi izjemnega prepriha na vходу. V naslednjih štirih akcijah smo razširili nekaj zahtevnih ožin, se prebili do nadaljevanja jame ter obstali pred 30-metrsko stopnjo na robu ogromnega rova dimenzij 40 x 30 metrov. Ker so do takrat potapljači že zaključili z delom v jami, smo morali prekiniti raziskovanje CL 6 in se vrniti v Cheve za transport potapljaške opreme. Naslednjih pet dni sem spet preživel v taboru 2 ter z Marchinom in Witekom iz Poljske transportiral opremo med taboroma 3 in 1. Teh pet dni smo res ogromno delali, saj smo se želeli čim prej vrniti v CL 6 – naenkrat smo nosili tudi po tri tovore, v povprečju pa smo nosili med 20 in 35 kilogrami.

Naslednjih nekaj dni do konca odprave sem opravil še tri ture v CL 6, kjer smo skupaj izmerili več kot 2 kilometra rogov, jamo pa smo poglobili do –350 metrov globine. Žal se je počasi bližal čas odhoda in misli so začele uhajati domov. Zadnja dva dni v Mehiki smo nato preživeli v Oaxaci, ki je zelo barvito in zanimivo mesto, z bogato kulturo in tradicijo. Ta dva dneva smo izkoristili za to, da smo nadoknadili izgubljene kalorije v jami ter preizkušali kulinarične mehiške dobrote. Po mojem odhodu domov je v jamo odšla še zadnja ekipa jamarjev, ki je prišla v prostore res velikih dimenzij, ki obetajo eno izmed najperspektivnejših jam na tem območju. Skupaj tako ta jama sedaj meri 3,2 kilometra v dolžino in 450 metrov v globino. Zagotovo dovolj dober izziv za naslednjo odpravo.

Teh šest tednov, preživetih na odpravi, je bila zame neprecenljiva izkušnja, saj je bila to moja prva tako dolga in velika odprava. Zelo sem hvaležen nadrejenim, ki so razumeli mojo veliko željo, da se udeležim te odprave in mi odobrili odsotnost z dela za čas trajanja odprave. Tam mi je zelo prav prišla dobra psihofizična kondicija, ki jo lahko vzdržujem v okviru svoje službe, kar je res velik privilegij. Kot koristno se je izkazalo tudi široko znanje z različnih področjih, ki sem si ga pridobil kot pripadnik Inženirske čete 72. brigade in sem ga lahko uporabil pri vzpostavljanju infrastrukture v baznem taboru, ter pri raziskovanju in širjenju ozkih rogov v jami. Hkrati pa je zame pomembno, da sem pridobil dragocene izkušnje življenja v ekstremnem okolju, ki je na trenutke lahko podobno stresno kot vojna. Naučil sem se, kako je v takih razmerah pomembno pravo tovarništvo med ljudmi, saj lahko le tako dosežeš želeni skupni cilj. Tudi na letošnji odpravi *Cueva Cheve 2017* smo dokazali, česa je zmožna motivirana skupina ljudi z istim ciljem in v čast mi je bilo, da sem bil del te odprave.